

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20722 - Aproximacions Interdisciplinàries a la Literatura
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20722 - Aproximacions Interdisciplinàries a la Literatura
Crèdits	1.8 presencials (45 hores) 4.2 no presencials (105 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 2S(Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Caterina Mercè Picornell	10:00h	11:00h	Dimarts	23/09/2013	10/02/2014	CC05
	15:00h	17:00h	Dimarts	23/09/2013	17/02/2014	CC05
Belenguer m.picornell@uib.es	09:00h	10:00h	Dilluns	17/02/2014	02/06/2014	CC05
	10:00h	11:00h	Dimecres	17/02/2014	09/06/2014	CC05

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Llengua i Literatura Catalanes	Obligatòria	Quart curs	Grau

Contextualització

La literatura, entesa com a corpus de textos orals i escrits o com a institució social i cultural, no és un domini exclusiu dels estudis literaris. Pot servir, per exemple, com a font per a l'anàlisi historiogràfica a la qual aportarà dades que sovint no recullen els arxius. Pot, també, determinar l'estil dels historiadors que expliquen els fets passats sense ser conscients de les eines retòriques que utilitzen per autoritzar els seus escrits. Per això, la interdisciplinarietat s'ha convertit en un dels àmbits més innovadors de la literatura comparada contemporània. Així mateix, la filiació interdisciplinària és determinant a l'hora d'estudiar la producció teòrica de molts dels crítics més influents dels darrers trenta anys –per exemple, Edward Said, Julia Kristeva o Michel Foucault– i que han produït la seva tasca intel·lectual sense circumscriure-la a les limitacions d'un sol camp de coneixement.

L'assignatura “Aproximacions interdisciplinàries a la literatura” és una assignatura obligatòria que s'imparteix el segon semestre del quart curs de grau de Llengua i literatura catalanes. Fa part del mòdul de Teoria de la Literatura i Literatura Comparada. L'objectiu fonamental d'aquesta assignatura és contrastar el bagatge après d'estudis literaris amb els mètodes d'altres disciplines (tant artístiques com de coneixement). En aquest sentit, suposa una reflexió complementària, des de la comparació interdisciplinària, del que s'ha assolit en la resta d'assignatures del mòdul.

Més en concret, en aquesta assignatura, es parteix de la constatació que la interdisciplinarietat, aplicada a l'estudi de la literatura, pot tenir rellevància en dos sentits fonamentals: a) com a condició que afecta la composició i recepció de les obres literàries (provocant gèneres híbrids, com ara la poesia visual, però també obres que se situen a la frontera entre els gèneres literaris i d'altres camps disciplinaris, com ara el

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20722 - Aproximacions Interdisciplinàries a la Literatura
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

relat periodístic); b) com a mecanisme d'anàlisi del text literari des del bagatge i les categories de diferents disciplines de coneixement (fonamentalment, en aquesta assignatura, les ciències humanes i socials).

Ambdues dimensions de la interdisciplinarietat seran tingudes en compte en una assignatura que, així mateix, intentarà establir vincles amb algunes de les lectures de les altres assignatures de literatura que s'imparteixen durant aquest semestre en el grau.

Requisits

Les persones que es matriculin a aquesta assignatura haurien de tenir una competència plena de la llengua catalana, escrita i oral. S'entén també que estan en disposició d'obtenir el nivell B1 de llengua anglesa, per la qual cosa, han de ser prou competents en llengua anglesa com per poder comprendre un article d'especialitat. Es preveu, així mateix, que dominin les principals categories d'estudi de la literatura, que tinguin un coneixement panoràmic de la teoria literària i de la literatura comparada, i que estiguin familiaritzats amb els mètodes fonamentals de l'estudi de la literatura.

Recomanables

Abans de començar l'assignatura és convenient recordar els conceptes bàsics adquirits en les assignatures "Teoria de la literatura" i "Literatura Comparada".

Competències

Específiques

1. Capacitat per interrelacionar els coneixements específics de la titulació amb els propis d'altres disciplines (CE6).
2. Coneixement de les tècniques bàsiques per a l'elaboració de treballs de recerca (CE11).

Genèriques

1. Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dintre de l'àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes també rellevants d'índole social, científica o ètica (CB3).
2. Capacitat d'organització i planificació del treball personal i en equip (CG2).
3. Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat (CB4).

Continguts

Els continguts d'aquesta assignatura s'estructuren en quatre mòduls. El primer és purament introductori. El segon es dedicarà a l'anàlisi interartística i plantejarà l'estudi de diversos exemples majoritàriament aplicats a textos de la literatura catalana. En el tercer mòdul, que serà el que ocuparà més dedicació presencial, es preveu aprofundir en la intersecció entre literatura i ciències humanes i socials. El quart mòdul és una aplicació

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20722 - Aproximacions Interdisciplinàries a la Literatura
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

en la qual treballarem tot al llarg del curs des de la pràctica, i a partir de seminaris. En el curs 2012-2013, tractarà sobre "La reconstrucció literària de les memòries ferides: aproximacions interdisciplinàries".

Continguts temàtics

Mòdul 1. INTRODUCCIÓ A LES APROXIMACIONS INTERDISCIPLINÀRIES A LA LITERATURA

- 1.1. Des del comparatisme: de les influències a la transdisciplinarietat
- 1.2. Des de la teoria: categories viatgeres i mescla de gèneres

Mòdul 2. TRANSVASAMENTS INTERDISCIPLINARIS: DE L'ADAPTACIÓ A LA TRANSMEDIALITAT

- 2.1. La narratologia com a disciplina transmedial
- 2.2. De l'adaptació a la hibridació: arts visuals i arts escèniques
- 2.3. Més enllà de la literatura: el periodisme com a gènere híbrid

Mòdul 3. LA LITERATURA I LES CIÈNCIES HUMANES I SOCIALS

- 3.1. Literatura i història: l'escriptura de la història i els nous historicismes
- 3.2. Literatura, política i societat
- 3.3. Literatura, psicologia i ciències cognitives

Mòdul 4. APLICACIÓ INTERDISCIPLINÀRIA:

Aplicació dels àmbits teòrics de l'assignatura a camp temàtic concret que s'anunciarà el primer dia de classe.

Metodologia docent

Es combinaran les exposicions teòriques amb seminaris on s'espera de la participació dels estudiants.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Exposicions teòriques	Grup gran (G)	Exposicions dels continguts teòrics de l'assignatura per part de la professora. Es combinarà amb el comentari d'articles i amb l'exemplificació a partir de casos. S'espera que els estudiants participin activament en aquestes sessions, des de la posada en comú de les lectures teòriques fetes a partir del calendari que es proposarà a principi de curs.
Seminaris i tallers	Seminaris del mòdul 4	Grup mitjà (M)	Al llarg del curs es realitzaran diversos seminaris vinculats al tema del mòdul 4. Hi participaran alguns ponents convidats, fonamentalment, especialistes en àmbits disciplinaris diferents dels dels estudis literaris. La matèria d'aquests seminaris forma part dels continguts de l'assignatura i serà objecte d'avaluació.
Classes pràctiques	Estudi de casos	Grup gran (G)	Per complementar les sessions teòriques es planificaran diverses sessions d'estudis de casos, sobre els quals els estudiants hauran d'haver reflexionat individualment abans de la sessió. Aquestes classes seran especialment participatives.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20722 - Aproximacions Interdisciplinàries a la Literatura
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Tutories ECTS	Tutories obligatòries	Grup petit (P)	Els estudiants hauran d'assistir a un mínim de tres tutories obligatòries en grup petit (3-4 estudiants) a partir del calendari que es programarà durant el curs.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Dossier d'aprenentatge	A principi de curs es proposaran una sèrie de tasques breus que cal realitzar per seguir el dia a dia de l'assignatura. En l'itinerari A, els continguts i les habilitats analítiques obtingudes mitjançant aquestes tasques determinaran gran part de la matèria de la prova de validació.
Estudi i treball autònom individual validació	Examen/Prova de validació	Les sessions presencials aportaran els materials bàsics per preparar l'assignatura que es complementaran amb un dossier de textos teòrics i exemples de lectura obligatòria. Per als estudiants de l'itinerari A (vegeu l'apartat referit a l'avaluació d'aquesta guia docent) l'estudi s'haurà de basar fonamentalment en la reflexió crítica sobre els conceptes, els textos i els casos. A l'hora d'estudiar cal tenir en compte que durant la realització d'aquesta prova es podran consultar materials bibliogràfics, apunts i, especialment, les tasques realitzades en el dossier d'aprenentatge. Per als estudiants de l'itinerari B (vegeu l'apartat referit a l'avaluació en aquesta guia docent) l'estudi es basarà en l'aprofundiment en els continguts exposats a classe, els exemples dels dossiers i les lectures obligatòries. Cal recordar els conceptes bàsics, relacionar matèries i també saber exposar continguts referits als temes de l'assignatura. A l'hora d'estudiar cal tenir en compte que durant la realització de l'examen no es permetrà la consulta de cap tipus de material.
Estudi i treball autònom individual o en grup	Projecte	Durant el curs, es realitzarà un projecte de classe vinculat al tema del mòdul 4. A principi de curs es pautaran les passes que cal realitzar per elaborar el projecte, que implica la selecció de casos, la recerca bibliogràfica, i el treball en equip. L'itinerari B preveu la realització de ressenyes complementàries que es pautaran amb la professora el primer dia del semestre.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

La càrrega de treball de l'assignatura es repartirà tot al llarg del curs. Cal que l'estudiant realitzi les tasques breus (dossier d'aprenentatge) sense dedicar-hi més temps del necessari. Només mantenir al dia el dossier d'aprenentatge evitarà l'acumulació de feina al final de curs.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20722 - Aproximacions Interdisciplinàries a la Literatura
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		45	1.8	30
Classes teòriques	Exposicions teòriques	28	1.12	18.67
Seminaris i tallers	Seminaris del mòdul 4	4	0.16	2.67
Classes pràctiques	Estudi de casos	10	0.4	6.67
Tutories ECTS	Tutories obligatòries	3	0.12	2
Activitats de treball no presencial		105	4.2	70
Estudi i treball autònom individual	Dossier d'aprenentatge	45	1.8	30
Estudi i treball autònom individual	Examen/Prova de validació	40	1.6	26.67
Estudi i treball autònom individual o en grup	Projecte	20	0.8	13.33
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

En aquesta assignatura es preveuen dos itineraris d'avaluació:

Itinerari A. Comporta la realització de tasques tot al llarg del curs així com un examen de validació. Per aprovar l'assignatura cal tenir un mínim d'un 4/10 en totes les proves. La mitjana entre aquestes ha de ser d'un mínim d'un 5/10.

Itinerari B. Aconsellable per als alumnes que no puguin treballar de manera constant tot al llarg del curs. Comporta la realització d'un treball (els continguts del qual s'explicaran a principi de curs) i d'un examen, que es realitzarà el dia assignat per la Facultat. Per aprovar l'assignatura cal tenir un mínim d'un 5/10 d'aquest examen i de la mitjana entre totes les proves.

Ambdós itineraris són, en principi, presencials. Es recomana als estudiants optar per l'itinerari A, sinó és que hi ha impediments justificables que facin més oportú optar per l'itinerari B.

Dossier d'aprenentatge

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	A principi de curs es proposaran una sèrie de tasques breus que cal realitzar per seguir el dia a dia de l'assignatura. En l'itinerari A, els continguts i les habilitats analítiques obtingudes mitjançant aquestes tasques determinaran gran part de la matèria de la prova de validació.
Criteris d'avaluació	Itinerari A i B. Per aprovar aquesta part de l'assignatura cal haver realitzat totes les tasques obligatòries del dossier d'aprenentatge. S'entendrà que són fruit d'un procés de familiarització amb els conceptes de l'assignatura, per tant, es valorarà el progrés realitzat al llarg del curs.

Percentatge de la qualificació final: 40% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari B

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20722 - Aproximacions Interdisciplinàries a la Literatura
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Examen/Prova de validació

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	Les sessions presencials aportaran els materials bàsics per preparar l'assignatura que es complementaran amb un dossier de textos teòrics i exemples de lectura obligatòria. Per als estudiants de l'itinerari A (vegeu l'apartat referit a l'avaluació d'aquesta guia docent) l'estudi s'haurà de basar fonamentalment en la reflexió crítica sobre els conceptes, els textos i els casos. A l'hora d'estudiar cal tenir en compte que durant la realització d'aquesta prova es podran consultar materials bibliogràfics, apunts i, especialment, les tasques realitzades en el dossier d'aprenentatge. Per als estudiants de l'itinerari B (vegeu l'apartat referit a l'avaluació en aquesta guia docent) l'estudi es basarà en l'aprofundiment en els continguts exposats a classe, els exemples dels dossiers i les lectures obligatòries. Cal recordar els conceptes bàsics, relacionar matèries i també saber exposar continguts referits als temes de l'assignatura. A l'hora d'estudiar cal tenir en compte que durant la realització de l'examen no es permetrà la consulta de cap tipus de material.
Criteris d'avaluació	<p>Itinerari A. Examen de validació dels continguts explicats i classe i les lectures dels dossiers. Estarà directament vinculat a les activitats del dossier. Es realitzarà a classe però es permetrà la consulta de tots els materials que l'alumne consideri útils. Es valorarà la capacitat de contestar preguntes vinculades al temari, i de reflexionar críticament sobre la tasca realitzada en el dossier (cal tenir un mínim d'un 4/10 per aprovar aquesta part de l'assignatura).</p> <p>Itinerari B. Examen de tots els continguts de l'assignatura, sense consulta d'apunts ni bibliografia durant la prova. Es valorarà la capacitat d'exposar els continguts teòrics de l'assignatura i de comentar aplicacions pràctiques. Cal treure un mínim d'un 5/10 per aprovar l'assignatura.</p>

Percentatge de la qualificació final: 40% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari B

Projecte

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Durant el curs, es realitzarà un projecte de classe vinculat al tema del mòdul 4. A principi de curs es pautaran les passes que cal realitzar per elaborar el projecte, que implica la selecció de casos, la recerca bibliogràfica, i el treball en equip. L'itinerari B preveu la realització de ressenyes complementàries que es pautaran amb la professora el primer dia del semestre.
Criteris d'avaluació	<p>Itinerari A: El projecte d'aquest itinerari es vincularà al tema del mòdul 4. Caldrà demostrar la capacitat de seleccionar informació i presentar-la de manera adequada.</p> <p>En l'itinerari B suposa la realització de ressenyes que es pautaran amb la professora el primer dia de classe.</p>

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A causa de l'especificitat i dispersió del temari d'aquesta assignatura, la llista bibliogràfica que trobareu a continuació és purament orientativa. Es proporcionarà als estudiants un dossier de lectures específiques referides als mòduls 1, 2 i 3. D'altra banda, la bibliografia necessària per a la realització dels projectes es pautarà de manera individualitzada en les tutories en grup petit.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20722 - Aproximacions Interdisciplinàries a la Literatura
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

A principis de setembre tendreu a la vostra disposició a la pàgina de Campus Extens, una proposta de lectures i de tasques per si voleu introduir-vos a l'assignatura o avançar lectures durant el primer semestre.

Bibliografia bàsica

- BAL, Mieke (2009). *Conceptos viajeros en las humanidades*. Murcia: Ad Litteram.
- DD. AA. (1982). *Interdisciplinariedad y ciencias humanas*. Barcelona: UNESCO.
- GNISCI, Armando (2002) (ed.), *Introducción a la literatura comparada*. Barcelona: Crítica. Pp. 215-237.
- MORAN, Joe (2010). *Interdisciplinarity*. Londres i Nova York: The New Critical Idiom.
- SAUSSY, Hans (2006). *Comparative Literature in an Age of Globalization*. Nova York: The Johns Hopkins univervisty Press.

Bibliografia complementària

- ALONSO, Silvia (ed.). *Música y literatura*. Madrid: Arco, 119-148.
- BALLÓ, Jordi; PÉREZ, Xavier (1995). *La llavor immortal. Els arguments universals en el cinema*. Barcelona: Empúries.
- BARCELÓ, Xavier (2010) (ed.). *Literatura sense papers*. Palma: Ediuib.
- BOURDIEU, P. (1978). *Las reglas del arte: génesis y estructura del campo literario*. Barcelona: Anagrama.
- CASTELLET, J. M. (1976). *Literatura, ideología y política*. Barcelona: Anagrama.
- CERTEAU, Michel (1993). *La escritura de la historia*. Universidad Iberoamericana
- CLIFFORD, J. 1988. *The Predicament of Culture . Twentieth-Century Ethnography, Literature and Art*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- COMPANY, J. M (1987). *El trazo de la letra en la imagen. Texto literario y texto fílmico .* Madrid: Cátedra.
- COMPANY, J. M. (1986). *La realidad como sospecha .* València: Minneapolis.
- CHATMAN, Seymour (1990). *Coming to Terms. The Rhetoric of Narrative in Fiction and Film*. Ithaca: Cornell University Press.
- DD. AA. (1981). *Psicoanálisis y crítica literaria*. Madrid: Akal.
- DD. AA. (2003). *Literatura y compromiso social*. Madrid: Visor.
- GAVINS, J. I STERN, G. (2003). *Cognitive poetics in practice*. Londres i Nova York: Routledge.
- GARCÍA CANCLINI, N. 1990. *Culturas híbridas. Estrategias para entrar y salir de la modernidad*. México: Grijaldo.
- GIMFERRER, Pere (2000). *Cine y literatura*. Edició revisada i ampliada. Barcelona: Seix Barral.
- GRIFFITH, James (1997). *Adaptations as Imitations: Films from Novels*. New Jersey: University of Delaware Press.
- GROSSMAN, David (2010). *Escribir en la oscuridad: sobre política y literatura*. Barcelona: Debate.
- GUILLÉN, Claudio(1989) . *Teorías de la historia literaria*. Madrid: Espasa Calpe.
- HORTON, J. (ed.). (1996). *Literature and the political imagination*. Londres: Routledge.
- HUTCHEON, Linda (2006). *A Theory of Adaptation*. London: Routledge. [Fragment]
- LEFORT, Claude (2007). *El arte de escribir y lo político*. Barcelona: Herder.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	20722 - Aproximacions Interdisciplinàries a la Literatura
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

MCFARLANE, Brian (1996). *Novel to Film. An Introduction to Theory of Adaptation*. Oxford: Clarendon Press.

MÍNGUEZ ARRANZ, N. (1998). *La novela y el cine. Análisis comparativo de dos discursos narrativos*. València: Edicions de la Mirada.

MITTELL, Jason (2007). "Film and television narrative ". David Herman (ed.). *The Cambridge Companion to Narrative*. Cambridge University Press, 156-71.

MONEGAL, Antonio (2000). *Literatura y pintura*. Madrid: Arco.

PARÁISO, Isabel (1995). *Psicología y literatura*. Madrid: Síntesis.

PARÁISO, Isabel (1997). *Psicoanálisis de la experiencia literaria*. Madrid: Cátedra.

PEÑA-ARDID, Carmen (1992). *Literatura y cine: una aproximación comparativa*. Madrid: Cátedra. [2a ed.: 1996]

PÉREZ BOWIE, José Antonio (2010). *Reescrituras filmicas. Nuevos territorios de la adaptación*. Salamanca: Ediciones de la Universidad de Salamanca

Pérez Gallego , Cándido (1975). *Literatura y contexto social*. Madrid: Sociedad General Española de Librería, S. A.

RAMÍREZ, R. (1988). *De la novel·la al teatre*. Barcelona: Rosa Sensat; E. 62.

RANCIÈRE, Jacques (2007). *Politique de la littérature*. París: Galilée.

RYAN, L. (2004). *Narrative across Media*. Lincoln i London: Nebraska University Press, 220-239.

SÁNCHEZ NORIEGA, José Luis (2000). *De la literatura al cine. Teoría y análisis de la adaptación*. Barcelona: Paidós.

SÁNCHEZ TRIGUEIRO, Antonio (1996). *Sociología de la literatura*. Madrid: Síntesis.

SEGER, Linda (1992). *El arte de la adaptación*. Madrid: Rialp.

STOCKWELL, Peter (2002). *Cognitive poetics: an introduction*. Londres i Nova York: Routledge.

STRAROBINSKI, Jean (1974). *La relación crítica. Psicoanálisis y literatura*. Madrid: Taurus.

TALENS, Jenaro (1979). *Escritura i ideologia: teoria artística i pràctica política*. València: Eliseu Climent.

TSUR, Reuven (2008). *Towards a theory of cognitive poetics*. Brighton: Sussex Academic Press.

URRUTIA, Jorge (ed.) (1976). *Contribuciones al análisis semiológico del film*. València: Fernando Torres.

URRUTIA, Jorge (ed) (1984). *Imago litterae : cine, literatura*. Sevilla: Alfar.

WHITE, Haydn (2003). *El texto histórico como artefacto literario y otros escritos*. Barcelona: Paidós.

YALOM, Irvin D. (2000). *Psicología y literatura: el viaje de la psicoterapia a la ficción*. Barcelona: Paidós.

Altres recursos

La bibliografia referida al mòdul 4 es posarà a disposició dels alumnes a campus extens.